

Fru Pernille Sams rejste spørgsmålet om den nøjere afgrænsning og formuleringen af spørgsmålet om ekstraordinære risici og almindelige risici, og det vil jeg foreslå at vi vender tilbage til under udvalgsarbejdet, for det er spørgsmålet om nogle meget præcise beskrivelser, men her er der i hvert fald formentlig på en stor del af området ikke tale om, at der ville være, jeg er lige ved at sige, konventionelle pengeinstitutter, der vil gå ind og foretage det arbejde, som Eksportkreditfonden i dag varetager, og som det er meningen at de skal varetage i fremtiden. Men lad os se på, om der skulle være nogle spørgsmål, der ville kunne stå uklart, så er det selvfølgelig meningen, at vi kan få dem afklaret under udvalgsarbejdet.

Så nævnte SF's ordfører spørgsmålet om lov om offentlighed i forvaltningen, og det er meget præcist det, der står i lovforslaget, og jeg tror, at det er meget vigtigt, at det fastholdes, at lov om offentlighed i forvaltningen er undtaget i forhold til denne her lovgivning om Eksportkreditfonden.

Der er en lang række begrundelser – hr. Jørn Jespersen var også inde på nogle af dem i sit indlæg – men jeg vil gerne understrege her, og det er også gjort i lovforslaget, at dette ikke vedrører muligheden for den parlamentariske kontrol. Og det synes jeg er en vigtig ting at have med i overvejelsen om offentligheden. Og jeg skal også understrege, at det også er præciseret i lovforslaget, at Rigsrevisionen er inde som revisor. Så er der nemlig i lovforn taget stilling til og afklaret nogle af de spørgsmål, som vi ellers i en lang række sammenhænge skal afklare fra sag til sag, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Jeg skal generelt takke for den positive modtagelse og håber, vi også kan få et positivt udvalgsarbejde, og at det også ved fælles hjælp kan foregå rimelig hurtigt, sådan så vi bliver færdige med dette forslag i denne samling. Jeg vil forsøge at gøre mit.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse,

betrakter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 181: Forslag til lov om ændring af lov om produkt-sikkerhed. (Deklarering af produkter, der indeholder kemiske stoffer med sundhedsfarlig eller miljøskadelig effekt, samt indberetningspligt ved mistanke om produkters sundheds- eller miljøskadelige effekt).

Af Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL). (Fremsat 4/2 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Ja, så skifter vi jo helt emne, sådan som det tit sker i Folketinget.

Vi har en hel pakke foran os, nemlig dette lovforslag og de følgende tre forslag, som alle er fremsat af Enhedslisten. I virkeligheden kommer det i hvert fald set med mine øjne i en lidt upraktisk rækkefølge, fordi det, der gøres på området, vil ligge i miljøministerens regi, og miljøministeren kommer først ind på de sidste forslag, men jeg vil allerede på forhånd tillade mig at henvise til de bemærkninger, som miljøministeren vil komme med. De dækker selvfølgelig også mig.

Det forslag, der her er til behandling, L 181, lægger op til via en deklationspligt at give forbrugerne en bedre mulighed for at fravælge produkter, som indeholder kemiske stoffer, der har eller mistænkes for at have sundhedsfarlige eller miljøskadelige virkninger.

Lovforslaget drejer sig altså om at informere forbrugerne om den slags kemiske stoffer, så forbrugerne kan foretage et fravalg af disse produkter og ad den vej være med til at påvirke efterspørgslen efter sådanne produkter i en negativ retning og i sidste ende selvfølgelig bidrage til at få dem væk fra markedet.

Forslagsstillerne foreslår, at produktssikkerhedsloven ændres, ved at der tilføjes en regulering om pligt til at deklarere indholdet af visse kemiske stoffer på dagligdags produkter. De

stoffer, der tænkes på, er stoffer fra den såkaldte effektliste, som miljø- og energiministeren har udstedt i slutningen af 1996. Forslagsstillerens mål som opridset her kan jeg fuldt ud tilslutte mig. Men midlerne til at nå målet er jeg af flere grunde bestemt ikke enig i.

For det første, og det vil miljø- og energiministeren redegøre for også – det vil Enhedslistens repræsentanter sidde og vente på fra os begge – vil jeg understrege, at en ensidig dansk mærkningspligt på dette område let vil kunne blive opfattet som en ulovlig handelshindring i forhold til EU-reguleringen, som fastsætter mærkningsregler for disse stoffer og produkter.

Da der er tale om en totalharmoniserende regulering, vil en traktatkrænkelsessag let kunne blive en realitet, hvis vi ensidigt indfører krav til deklaration af stoffer inden for dette område. Det kan jo ikke alene være noget, som vi ville kunne bruge til at lave handelshindringer, men andre kunne gøre det tilsvarende på andre områder, der ville være skadelige så vel for os som land som for os i forhold til de ambitioner, vi har på miljøområdet. Derfor er der grund til at tage denne indvending alvorligt.

For det andet er effektlisten ikke og bør heller ikke blive en forbudsliste, men er tænkt som et signal til fremsynede virksomheder om at søge at undgå de stoffer, der er nævnt på listen. De stoffer, som findes på effektlisten, skal allerede i dag mærkes efter reglerne i kemikalieloven.

Hertil kommer, at et stoffigt produkt kun bør deklareres, hvis det kan være et problem i det konkrete produkt eller i den konkrete sammenhæng. For at understrege det kan jeg nævne, at f.eks. nikkel, som står på effektlisten, ikke nødvendigvis er et problem i rustfrit stål. Sagt med andre ord rammer forslaget på en række punkter også alt for bredt.

For det tredje vil forslaget på en uhensigtsmæssig måde betyde nye administrative byrder for en lang række brancher og faggrupper, uden at det står mål med det, der er målsætningen, f.eks. for de praktiserende læger, der nu vil skulle til at indberette forbrugerhenvendelser. Det går stik imod regeringens bestræbelser for at lette erhvervene for så mange administrative byrder som muligt.

Ud fra en retssikkerhedsmæssig synsvinkel er jeg heller ikke begejstret. Ukritisk offentliggørelse på Internettet af alle anmeldelser fra forbrugerne om u- eller fejldeklarerede produkter, som på ingen måde har været efterprø-

vet eller seriøst behandlet, hører ikke til i vores retstradition.

Det lyder meget pænt, når man siger det. Det ser meget pænt ud, når man skriver det; men virkeligheden vil blive et jageri efter modbydeligheder i en konkurrence for at være de rene, uden at man kan fremvise eller dokumentere, at man selv har rent mel i posen. For en offentliggørelse af en anmeldelse af et produkt er baseret på den blotte mistanke; det vil så betyde, at en virksomhed, mod hvis produkt mistanken retter sig, heller ikke vil have nogen som helst mulighed for at blive hørt forinden.

Endelig angår forslaget ændringer i produkt-sikkerhedsloven, som er en såkaldt residuallov, altså en restopsamlingslov, det vil sige et sikkerhedsnet af regler, som gælder, når der ikke i forvejen er specialregler om krav til produkters sikkerhed.

For kemiske stoffer er der imidlertid allerede regler i kemikalieloven, som administreres af Miljøstyrelsen. Derfor må jeg sige, at forslaget om at sætte specialregler om kemi ind i en bred lov med mange forskellige forbrugsprodukter ikke er nogen god idé.

Men jeg lægger også vægt på de oplysninger, jeg har fået fra både miljø- og energiministeren og arbejdsministeren om, at den eksisterende lovgivning i tilstrækkeligt omfang tager højde for de synspunkter og de formål, som er indeholdt i Enhedslistens forslag. Alt sammen peger på, at en ændring af lov om produktsikkerhed ikke er nødvendig. Ja, den vil, som jeg har nævnt det, af øvrige grunde ligefrem være uheldig.

Samtidig vil jeg dog gerne benytte lejligheden til at understrege, at forslaget, som jeg også indledte med at sige det, faktisk er båret af nogle rigtige og gode hensigter, som man ikke skal ødelægge ved en dårlig gennemførelse. Og jeg vil håbe, at miljø- og energiministeren også får lejlighed til at uddybe de initiativer, som allerede er præsenteret, og som vil blive drøftet her i Folketinget lidt senere på foråret, så vi i fællesskab får bragt os nærmere til at realisere de målsætninger, vi er fælles om.

Bjarne Laustsen (S):

Som udgangspunkt er Enhedslistens forslag et sympatisk forslag. Det er helt afgørende for det moderne menneskes trivsel, at man kan stole på, at de varer, man putter i indkøbskurven, ikke er sundhedsskadelige. Det gode liv hænger med andre ord uløseligt sammen med tilliden

til vore kontrolinstanser. Jeg kan derfor ikke forestille mig særlig mange ting, der vil være mere angstfremkaldende end fornemmelsen af, at en dræbende kemisk bombe tikker i enhver af supermarkedets kølemontrer.

I Socialdemokratiet er vi altså enige med Enhedslisten i forudsætningen for forslaget til ændring af den gældende lov. Forbrugerne skal beskyttes. Men det er også Socialdemokratiets oplevelse, at den gældende lov faktisk fungerer som beskytter af forbrugerne. Dertil kommer, at loven har været med til at skabe troværdighed om danske virksomheder.

Man kan derfor spørge: Hvad vinder vi ved at skærpe lovgivningen yderligere, som Enhedslisten har foreslået? Vi vinder vel egentlig ikke så forfærdelig meget. Den gældende lov er som udgangspunkt dækkende for området, og der er ingen grund til at påføre erhvervslivet store administrative byrder, hvis ikke der er nogen gevinst ved det.

Ifølge gældende lov, § 6, stk. 1-3, er et produkt farligt, hvis det indebærer sundheds- og sikkerhedsmæssig fare for personer eller ejendomme. Hvis kontrolmyndigheden vurderer, at et produkt er farligt, kan man pålægge producenten at mærke varen eller trække varen tilbage fra markedet, hvis foranstaltningerne vurderes ikke at være tilstrækkelige. I praksis vil det derfor sige, at det allerede forholder sig sådan, at producenterne skal mærke varerne, hvis de er sundhedsskadelige.

Enhedslisten ønsker med lovforslag nr. L 181 at indskærpe, at hvis produktet indeholder kemiske stoffer eller stofgrupper, der er optaget i miljø- og energiministerens effektliste over produkter med sundhedsfarlig eller miljøskadelig effekt, skal produktet deklareres herom.

Til det er der en række ting at indvende. Det er allerede praksis, at producenten bliver pålagt at deklarere, hvis varen er sundhedsskadelig. Bestemmelsen fastslår en generel pligt for producenter og distributører til at træffe de nødvendige forholdsregler for at undgå, at farlige produkter bringes i omsætning.

Blandt foranstaltninger, der kan komme på tale, nævnes mærkning. Ifølge kemikalieloven skal produkter, der indeholder stoffer fra effektlisten, mærkes. Altså vil Enhedslistens forslag ikke medføre nogen gevinst, kun en øget byrde for erhvervslivet.

Der er ændringer på vej, idet man er i gang med en revision af produktsikkerhedsdirektivet i EU-Kommissionen. Man vil derfor ændre pro-

duktsikkerhedsloven i løbet af de kommende år, og en dansk ændring af loven, der er harmoniseret med EU-lovgivningen på området, vil derfor være enegang, der vil kunne betragtes som en teknisk handelshindring.

Enhedslistens forslag vil skabe mere indberetning. Det er der ingen grund til. Man skal allerede indberette til Miljøstyrelsens kemikalieinspektion, hvis man har mistanke om skadelige produkter.

Enhedslistens forslag ville gøre effektlisten til en slags lovgivning, en forbudsliste. Effektlisten er ikke tænkt som lovgivning og ikke udformet som lovgivning, men som en blød udmelding, altså et signal.

Endelig ligger der i Enhedslistens forslag, at alle anmeldelser skal offentliggøres elektronisk. I Socialdemokratiet mener vi ikke, at en offentlig gabestok er ønskelig i den forbindelse. Det har ikke nogen interesse, at alle kan se, hvilke produkter der er indgivet sag imod, også selv om sagen bliver afvist af Forbrugerstyrelsen som værende grundløs.

Kontrolmyndigheden kan ifølge bemærkningerne til § 20, stk. 1, kun afvise en sag, hvis den er grundløs, mens det på den anden side står kontrolmyndigheden frit at optage en sag af egen drift. Denne balance mellem forbrugernes oplysningsrettigheder og virksomhedernes sikkerhed ønsker vi at opretholde.

Socialdemokratiet kan derfor ikke støtte Enhedslistens forslag.

Da De Radikales ordfører ikke kan være til stede, har jeg lovet at meddele, at Det Radikale Venstre har samme holdning som allerede meddelt her.

Helga Moos (V):

Da hr. Svend Erik Hovmand ikke kan være til stede, skal jeg fremføre hans ordførertale.

Dette forslag fremsat af Enhedslisten er en betydelig skærpelse af produktsikkerhedsloven, hvor man vil inddrage og gøre brug af miljø- og energiministerens effektliste over produkter med sundhedsfarlig eller miljøskadelig effekt, hvis det pågældende produkt indeholder stoffer eller stofgrupper herfra til deklarering.

Endvidere skal der jf. forslaget være en indberetningspligt, så der, hvis der opstår mistanke om, at et produkt har en sundhedsskadelig eller miljøskadelig effekt, skal ske en anmeldelse. Endelig skal anmeldelser registreres og løbende offentliggøres på produktgrupper.

Deklarering af og offentlighed om produkters indhold og effekter er helt fint. Det er med til at give forbrugeren et bedre grundlag at vælge ud fra, og det er med til at skærpe producenternes konkurrence om kvalitet i produktionsprocessen og i selve produkterne.

Men det er spørgsmålet, om miljøministerens effektliste er den rigtige at anvende i forhold til alle produkter. Det er også et spørgsmål, der er værd at overveje, hvordan deklARATIONENS indhold og udformning tilrettelægges. Enhedslisten opstiller selv et forslag til en sådan deklARATION i bemærkningerne til forslaget. Jeg mener, at den er alt for generel, for upræcis og for usikker.

Herudover er der også spørgsmålet om, hvorvidt man skal lade ske registrering ved offentliggørelse, og hvad deri ligger, kun på baggrund af mistanke.

Enhedslistens forslag til en stramning af produktsikkerhedsloven indeholder efter Venstres opfattelse nogle interessante grundideer til den fremtidige deklARATION af varer, men er også efter Venstres opfattelse baseret på et alt for løst grundlag, hvorfor vi ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg synes, det var interessant, at Venstre på den ene side siger, at man godt kan forstå, at det er nødvendigt med en stærkere deklARATION; på den anden side kan man ikke acceptere vores konkrete udgave.

Mit spørgsmål til Venstre lyder: Ja, men hvad er det så for en deklARATION, Venstre ønsker? Vi er da forhandlingsvillige, og det er da interessant at høre, hvad det er for et bud, Venstre har. Jeg forstod, Venstre havde den opfattelse, at gældende regler ikke er tilstrækkelige. Er det ikke korrekt opfattet?

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Hr. Søren Kolstrup ved godt, at vi nu skal i gang med at lægge en ny strategi på kemikalieområdet, og jeg synes, det er rimeligt, at vi afventer den nye strategi, fordi effektlisten er et begrænset område, vi arbejder ud fra. Der findes jo mange andre kemikalier end dem, der står på effektlisten, og de kemikalier er ikke miljøvurderet, f.eks. medicin.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg forstår Venstres svar således, at Venstre i virkeligheden måske er interesseret i at udvide effektlisten og dermed komme dybere til bunds i sagen. Og hvis det er korrekt opfattet, så er det da meget interessant; hvis det er korrekt, så takker jeg for svaret.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Venstre har i sinde at arbejde på et sagligt grundlag.

Tom Beck (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte lovforslaget. Vi er da enige i, at det er godt at have en god mærkning og god information til forbrugerne, men vi mener, at den eksisterende lovgivning er tilstrækkelig, og at vi skal afvente de ting, der kommer fra EU. Jeg kan henvise til erhvervsministerens oplæg om det, hvor vi er enige i de bemærkninger dér.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Da vi havde Rentolindiskussionen i løbet af foråret her, tilkendegav fru Henriette Kjær fra Det Konservative Folkeparti, at nu skulle der virkelig gøres noget på det her område, og at Rentolinsagen virkelig burde indebære, at vi nu tog ved lære. Så jeg vil da gerne høre, om ordføreren for Det Konservative Folkeparti i dag ikke deler fru Henriette Kjærs opfattelse, nemlig at der skulle gøres noget nu, og at man ikke blot f.eks. skulle vente på EU. Det var i hvert fald, hvad fru Henriette Kjær sagde dengang.

(Kort bemærkning).

Tom Beck (KF):

Undertegnede er selvfølgelig enig med den daværende konservative ordfører, men sådan som situationen er nu, mener vi, det er fuldt tilstrækkeligt, sådan som der bliver arbejdet med det.

Steen Gade (SF):

Enhedslisten skal have tak for, at man kommer med nogle konkrete udspil på det her område. Det er jo et område, som vi på grund af SF's beslutningsforslag sidste år har sat fokus på i denne samling. Regeringen er kommet med sin kemikaliestrategi, der skal være en forespørgselsdebat umiddelbart efter påske, og Folketingets

Miljøudvalg har, bl.a. på mit initiativ, taget den beslutning, at hele kemikalieområdet er et højt prioriteret område i vores arbejde fra nu af og i det mindste det her år ud. Og det er altså ikke det her folketingsår, vi snakker om, men også næste samling, i hvert fald indtil januar 2000.

Det understreger jo, at kemikalieområdet er et område, som har været forsømt, og hvor der ikke har været gjort nok. Det er vi så i færd med at løbe i gang, og i den forbindelse synes jeg de her forslag er et udmærket udspil. Men de kan selvfølgelig ikke stå alene, og især har de ikke sammenhængen og den nødvendige stærke indsats.

Jeg er lidt ked af, at vi har fået det sådan, at det her forslag skal behandles før L 179, for det er jo dér, principperne ligger, kan man sige, og det her er i virkeligheden bare en følgelov. Men o.k., det får mig alligevel til at sige nogle overordnede ting i forbindelse med det her lovforslag:

Foruden den ros, jeg nu har givet Enhedslisten, fordi man er kommet med disse forslag, vil jeg godt sige, at vi er ret kritiske over for, at der mangler en international strategi. Kemikalieområdet kan ikke ikke reguleres objektivt, uden at det sker internationalt – og nu taler jeg ikke om, at vi er tvunget til at få det reguleret i EU – for det er simpelt hen ikke muligt for enkelte lande og især ikke for små lande at have så stor ekspertise og så stor mulighed for at matche de store kapitalinteresser, der er bundet til det her, hvis man ikke har en international strategi, og den er jo fuldstændig væk i Enhedslistens forslag her.

Men jeg skal dog give Enhedslisten den ros – selv om jeg jo er bange for, at den bliver modtaget negativt – at jeg ikke synes, det virker så aggressivt over for EU, som det plejer, og det vil jeg da rose.

Jeg vil så sige om det konkrete forslag, at vi er tilhængere af at udvide effektlisten. Det stod i SF's beslutningsforslag, som også fik en pæn modtagelse fra Enhedslisten sidste år. Vi vil have en meget større liste, og vi vil gøre den meget mere offensiv. Vi er tilhængere af at bruge mere mærkning og deklaration, men problemet er, at det ikke kan stå alene, for der er 100.000 stoffer, der ikke er undersøgt, og i den sammenhæng og i sammenhæng med mærkning og deklaration er EU's revisionsproces helt afgørende.

Producentansvaret skal styrkes kraftigt, når vi nu reviderer EU's politik. Begrebet uvurderede stoffer skal helt forsvinde. Substitutionsprincippet skal indføres og styrkes. Vi skal have kemikalieindustriens store indflydelse, f.eks. i EU's underkomiteer, væk. Og den grønne industri skal styrkes.

Med hensyn til, om vi skal bruge produktikkerhedsloven til at gøre nogle af de ting, som Enhedslisten foreslår, altså indføre en øget mærkning og deklaration og en meget bredere effektliste, er jeg i tvivl. Det er muligt, at det rent teknisk er bedre at gøre det lovgivningsmæssigt andre steder.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det her udspil vil jo sammen med de andre forslag fra Enhedslisten, vi har til førstebehandling i dag, klogt kunne indgå i det samlede arbejde, som Folketinget starter med forespørgselsdebatten på baggrund af regeringens strategi, den høring, der bliver afholdt i maj måned, og så en proces, som finder nogle afslutninger, måske drypvis, i løbet af næste samling.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke for hr. Steen Gades modtagelse af vores forslag.

Det er jo velkendt, at hr. Steen Gade og Enhedslisten har forskellige forhåbninger med hensyn til, hvad EU kan gøre, og jeg skal ikke ved denne lejlighed blande mig i den tro og det håb, som hr. Steen Gade har, men kan hr. Steen Gade og Enhedslisten ikke blive enige om at konstatere nogle nøgterne forhold:

For det første: Netop når det drejer sig om kemi, har vi indtil videre ikke fået noget udspil fra EU, der nytter noget.

For det andet: Hvis vi tager ftalaterne, hvad er så grunden til, at vi nu får en lille, uskyldig opstramning af bekendtgørelsen om ftalater i legetøj – o.k., kun for de 0-3-årige – er det ikke netop en sej og vedholdende national indsats, som måske endelig kan sætte en smule skub i tingene andre steder?

Det kan hr. Steen Gade sandelig tro at Enhedslisten synes er meget interessant at få et internationalt perspektiv på – vi er jo internationale socialister, ingen tvivl om det – men jeg vil altså bare lige have en bekræftelse af, at når vi holder os til ftalatsagen, er det den nationale strategi, der har skabt dynamik.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg tænkte nok, det ville gå galt, når jeg roste Enhedslisten, men jeg vil svare hr. Søren Kolstrup på den måde, at det, jeg kritiserede en smule i det her forslag, var mangelen på en international strategi og ikke nødvendigheden af en national strategi. En national strategi og en international strategi, herunder en EU-strategi, er og skal være et og det samme.

Og med hensyn til hr. Søren Kolstrups betragtninger om, at EU ikke har gjort nok, er jeg fuldstændig enig, akkurat ligesom den danske regering ikke har gjort nok. Hvis vi skal rose nogen, er det sådan set svenskerne, for det er dem, der er længst fremme, og det ville da være godt at køre vores nationale strategi ligesom deres, men det understreger jo netop også, at det er vigtigt at gøre en række ting internationalt her.

Men EU er jo trods alt i gang nu, bl.a. på grund af, at vi er nogle, der har fået den danske miljøminister til i EU at rejse det, og at vi har en fornuftig kommissær på det område, som forelægger en revision af EU's kemikaliepolitik. Så EU er faktisk ved at få en kemialiestrategi, og vores skal selvfølgelig spille sammen med den. Så hvis vi både får en spydspidsfunktion i Danmark og en EU-indsats, kan vi få effektive fremskridt.

Egil Møller (DF):

Forslagsstillerne ønsker at beskytte og oplyse forbrugerne om sundhedsfarlige og miljøskadelige kemiske stoffer, og Dansk Folkeparti er enig i disse synspunkter.

Forslagsstillerne ønsker således en opstramning af den nugældende lov om produktsikkerhed, og der lægges op til en udvidet deklaraationspligt for de varer, der forhandles i butikkerne.

Hvis forslaget ikke skal virke konkurrenceforvridende, er det oplagt, at man ikke bør køre så hurtigt frem over for danske producenter, at vi i stedet bliver oversvømmet med udenlandske alternativer, der ikke er omfattet af de samme krav. Uanset at vi i Dansk Folkeparti ikke kan se, at alt i EU-samarbejdet er fortrinligt, må jeg anføre, at det vil være mest rigtigt, at det er en EU-opgave at indføre ens regler om forbrugerbeskyttelse mod farlige stoffer.

Indberetningspligten og registreringen af alle anmeldelser uanset lødigheden heraf er set med

vores øjne for vidtgående til, at Dansk Folkeparti kan støtte det.

Til sidst vil jeg sige: Alt i alt er Dansk Folkeparti enig i, at der skal være så meget forbrugerinformation som muligt, men vi kan ikke støtte lovforslaget, som det foreligger her.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Det er jo interessant, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte et simpelt krav, der går ud på, at der skal være en obligatorisk anmeldelse til et centralt register, så jeg vil gerne spørge, hvad det er for nogle stoffer, Dansk Folkeparti mener ikke skal registreres. Er det f.eks. giftig fenol, det skal være muligt at påføre forbrugerne, eller hvad er det rent faktisk, man ønsker? Hvad er det for et kriterium, der gør, at man skelner mellem ting, der skal anmeldes, og ting, der ikke skal anmeldes?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg kan svare Enhedslistens ordfører, at det, der ligger os meget på sinde, er lødigheden af alt lovgivningsarbejde. I lovforslaget anføres det nemlig, at alle forbrugere faktisk kan indberette et produkt, hvis de mener, at det er skadeligt, og det vil jeg altså godt lige have en retssikkerhed for er bevist. Så uanset at vi langt hen ad vejen selvfølgelig er enige med Enhedslisten om en så bred og så god forbrugerbeskyttelse som muligt, må der også være en beskyttelse af erhvervslivet, så det ikke unødigt bliver udhængt.

Thorkild B. Frandsgaard (FP):

Lovforslaget her om, at forbrugerne skal have større mulighed for at fravælge bestemte produkter, der indeholder kemiske midler, som mistænkes for at kunne gøre skade, lyder jo meget pænt, men som det er i dag, skal produkterne jo godkendes og mærkes med, hvad der er farligt, og hvad der er skadeligt, og det vil sige, at forbrugerne allerede i dag har mulighed for at fravælge, hvad de ikke ønsker at købe.

At produkterne skal mærkes endnu mere, at de skal mærkes med, hvad der er mistanke om, og hvad nogle mener er uønsket i produkterne, mener vi er at gå for vidt, og så bliver det et spørgsmål om, hvorvidt indpakningen er stor nok til, at der kan være plads til den deklaration, som man ønsker. Og i Fremskridtspartiet er vi er bange for, at for meget mærkning er mere vildledende end vejledende.

Alle produkter skal i dag godkendes og mærkes med, hvad de indeholder, og det gælder også inden for andre områder, og hvis man så på dette område faktisk skal til at mærke alle produkter med, hvad der er mistanke om, og hvad visse grupper finder uønsket, så kommer man derud, hvor vi har ret i, at det bliver til mere skade end gavn med sådan en mærkning.

At der skal være kontrol på det område, synes vi i Fremskridtspartiet selvfølgelig er rigtig, og at der skal mærkes med, hvad produktet indeholder, er selvfølgelig også rigtig, men sådan er det jo allerede i dag.

Hvis det her vedtages, indebærer det samtidig, at der også bliver en indberetningspligt for mistanker og formodninger, og at der skal oprettes et register over det, og så er man altså for langt ude, og det kan vi selvfølgelig ikke være med til. At der opretholdes en stram godkendelse på det her område, og at det kræves af dem, der producerer disse produkter, at det nøjagtigt er beskrevet, hvad de indeholder, er en selvfølge, og det skal fastholdes, men at lovgive på mistanker og formodninger kan vi ikke være med til.

Ole M. Nielsen (KRF):

Man kan jo kun være positivt indstillet over for målet for og ideen med det lovforslag her, men jeg må indrømme, at jeg har stor tillid til regeringens afvisning af, at det skulle være den rigtige måde at løse problemerne på, så af den grund kan vi ikke støtte lovforslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Ja, reaktionerne på Enhedslistens forslag tror jeg er ret forudsigelige. Så vidt jeg kan høre, er der tale om, at når det drejer sig om mærkning, så var der grundlæggende en ret positiv stemning over for, at der skulle ske noget. Der var også en afvisning fra dele af det borgerlige Folketing. Men når der så var tale om øgede rettigheder til forbrugerne, var der mange, der stod af.

Jeg skal blot lige præcisere, at kravet om, at forbrugerne skal have øgede rettigheder, faktisk er en udløber af SkinCapsagen og Rentolinsagen. Da vi havde disse diskussioner, og de kørte højt og flot i fjernsynet, var der en stribe miljøordførere, der stod frem og sagde, ja, forbrugernes position må styrkes.

Det, der bekymrer mig, er, at jeg ikke har hørt, hvad det er for eventuelle alternativer, man havde til vores forslag om en styrkelse af

forbrugernes position. Nu skal jeg undlade at nævne navne, men hvordan vover dele også af det borgerlige Danmark, det gælder især De Konservative, at stå frem og sige, at der nu skal ske en styrkelse af forbrugerne, uden at komme med et alternativ?

Nuvel, det kan være, at Enhedslistens forslag ikke er de vises sten, men hvad er så alternativet? Hvordan skulle vi have grebet Rentolinsagen an? Hvordan skulle vi have grebet SkinCapsagen an? Jeg hørte ikke på noget tidspunkt et alternativ.

Hvad angik mærkningen, var der nogle – det gjaldt Dansk Folkeparti, det gjaldt sådan set Fremskridtspartiet og også flere andre ordførere – der stillede sig tilfreds med den eksisterende mærkning. Jeg har lige en lille illustration af problemet. Jeg står her med en bodylotion, Edom, med mineraler fra Det Døde Hav. Længst nede på denne her kan man se ingredienserne: 2-Bromo-2-Nitropropan-1,3-Diol.

Javel, der er sandelig mærkning, og så kan man jo klare problemet ved at have effektliste 1997 med, for man er jo en fri forbruger, der er godt tilfreds med mærkningen. Så kan man jo roligt slå op her. Efter at have ringet til en kemiingeniør har jeg konstateret, at for 2-Bromo-2-Nitropropan-1,3, og den hedder Propandiol – det er så ikke helt det samme, som der står her, men jeg har fået verificeret, at det er identisk med det – at her gælder R 21, R 22, R 37, R 38, R 40, R 53. Jeg fortsætter min undersøgelse i forretningen omkring R 21, R 22 og R 41. R 41: risiko for alvorlig øjenskade. R 21: farlig ved hudkontakt og ved indtagelse. R 37 og R 38 irriterer åndedrætsorganerne og huden, R 50 og R 53 er meget giftig for organismer, der lever i vand, men herregud, det er jo også kun organismer i vand. Og der reklameres med, at det er en mild og nærende lotion for huden.

Jeg spørger bare: Er det borgerlige Danmark tilfreds med den her mærkning? Antager det borgerlige Danmark, at enhver fri forbruger er kemiingeniør, magister i kemi, eller hvad? Synes det borgerlige Danmark, at vi skal fortsætte med f.eks. at købe neglelak, der er fyldt med phthalater, eller en lækker lille læbestift med parfume, der rigtig har sådan lidt odeour, man kan svime over, men som det er veldokumenteret er til fare for sundheden. Vi ved også, at netop når det drejer sig om parfume, er der ikke nogen deklaration.

Hvordan vover f.eks. Fremskridtspartiet at stå frem og sige, at alt er vel? Vil man lede be-

folkningen i uføre? Er man godt tilfreds? Det er da i orden, hvis man vil smøre alt det her på huden – værsgo – men skal vi andre ikke have mulighed for et bevidst fravalg? Jeg håber, at man kan blive enig om på en eller anden måde at styrke forbrugernes indflydelse og få deklARATIONER, der klart fortæller effekten. Eller mener man, at vi alle sammen er kemiingeniører? Jeg tror også, der kunne være en kemiingeniør, der ikke kunne klare denne her opgave.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Jeg giver Enhedslistens ordfører ret i, at det mange gange ikke er nemt at læse de deklARATIONER, og jeg giver Enhedslistens ordfører ret i, at det skulle tydeliggøres lidt mere, men det er ikke rigtig det samme som at begynde at lave en deklARATION af mistænkte ting.

Jeg er helt enig i, at mange af de deklARATIONER, der allerede er i dag, er for dårlige, og de skulle gøres mere tydelige, sådan at det blev nemmere for almindelige mennesker at læse dem. Det giver jeg Enhedslistens ordfører fuldstændig ret i.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Kan jeg forstå Fremskridtspartiets holdning på den måde, at det altså, hvad angår dokumenterede virkninger af farlige stoffer, er interesseret i, at det klart kommer til at stå i deklARATIONEN, hvilke faktiske virkninger der er, for det er jo det, forbrugere er interesseret i?

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Det skal forstås sådan, at hvis der findes produkter, eller der findes kemiske midler i produkterne, der er forbudte, ja, så skal de selvfølgelig ikke være i handelen. Jeg er fuldstændig enig i, at de skal tages ned fra hylderne.

Men det, som jeg forstod ordføreren sagde, var, at de deklARATIONER, som findes, var alt for ulæselige og alt for utydelige, og det var det, jeg gav ordføreren fuldstændig ret i.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af muligheden for et gensplejningsfrit landbrug.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Fremsat 4/2 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige tak til Enhedslisten for deres beslutningsforslag om at sikre muligheden for et landbrug, der er fri for gensplejning. Som bekendt vedrører forslaget såvel mit ministerium som Fødevareministeriet, men det bliver mig, der kommer til at svare på regeringens vegne.

Som sagt er vi glade for forslaget, da vi her ved får mulighed for at drøfte de meget væsentlige spørgsmål, der er, ved anvendelsen af genetisk modificerede organismer. Tidligere har jeg givet udtryk for, at regeringen forholder sig kritisk til anvendelsen af genteknologi. Man kan vel roligt sige, at vores procedurer er de skrappeste, og vores holdninger er de mest kritiske i Europa i øjeblikket.

Men vi tager ikke i princippet afstand fra teknologien, da den rigtigt anvendt også rummer muligheder, vi kan have glæde af. Produkter, der skal udsættes eller markedsføres, skal imidlertid underkastes en grundig miljø- og sundhedsmæssig risikovurdering, og vurderingen skal have sit fundament i forsigtighedsprincippet. Det er helt afgørende for regeringen.

Vi kan ikke se bort fra, at store dele af befolkningen er meget utrygge ved genteknologi. Det